

Г О Л О С

центръ

МИШТЕ, ИШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 48.

Duminescá 24. Noemvrie.

1840.

ДНКЪ ЧЕВА ПЕНТРЪ ШКОАЛЕЛЕ

Църїи Ромѣнещї.

Din за проспект алтѣрат програмеї шкоалелор де кѣтре Дїректїе, кѣпоацет кѣткѣ, дн тот прїнципатѣл Църїи ромѣнещї пѣпѣ ла 1. Ізїе 1840 ера шкоале котѣнале 1990 кѣ 40995 школарї, (пентрѣ фїедекаре шкоалѣ вѣте зп днвѣдѣторїѣ); іар шкоале портале кѣ класе лапкастрїче (пентрѣ фїедекаре шкоалѣ пѣтаї зп Професор)! сѣпт 20, кѣ 2704 школарї. Афарѣ де ачестеа маї сѣпт днпрѣдїате прїн царѣ 117 шкоале прївате кѣ 2884 школарї. Е де днсемнат, кѣткѣ днтре шкоалеле ачесте прївате се афлѣ 28 дн каре фелѣл днвѣдѣтѣрїї есте пѣтаї греческ. Мѣлцї вор днтрева, кѣтм се поате ачестеа пе ла 1840 дн Цара ромѣнеаскѣ? Ведем днсѣ кѣ се поате; пентрѣ кѣ ачестеа школѣде гречешї тоате сѣпт прївате, апезате де прївадї, карїї лѣкреазѣ кѣ венїтѣрїеле школаре че еї днсѣш леаѣ дат, словод дѣшї а лор волнїче. Днтрѣачеа се кѣнїне а щї, кѣткѣ шї ачесте шкоале прївате пѣпѣ ла зпа сѣпт сѣпѣсе дїректїеї націонале ромѣнещї.

Сїнгѣр дн шкоалеле дн Бѣкѣрещї афлѣтм школарї днскрїшї пе апѣл 1840 пентрѣ тоате класеле 1261; дн карїї фѣсерѣ ексамїнацїї 831. — Дн шкоала чентралѣ а Країовїї кѣ 8 професорї фѣсерѣ днскрїшї 385 школарї, дн карїї 352 аѣ фост ексамїнацїї.

Дн тавла де кѣрѣтрїеле зрмате дн Колецїѣл Ст. Сава, патрѣ катедре, адекѣ де фїлософїе, де лїтератѣра лїтвеї латїне, де Фїзїкѣ, де Хїміе се аратѣ а фї вакапте.

Din стареа де астѣзї а днвѣдѣтѣрїлор дн Прїнципат, (сокотїнд шї ла днвѣдѣтѣдїрїеле че саѣ се пѣп дн лѣкране, саѣ чел пѣцїп сѣпт дн проїект,) ва пѣтеа кѣтпѣнї орї чїне грѣтатеа сарчїнїї че ва фї зѣкѣнд пе змерїї Дїректїеї школастїче націонале дн Бѣкѣрещї. Сїнгѣр зп колецїѣ, зп гїмназїѣ дѣ зпїї сїнгѣр вѣрват пѣс дн капѣл дїректїеї треаѣѣ дестѣлѣ, преа дестѣлѣ, ва пої дн патрїїеле поастрѣ (де пе есте словод а алтѣтра) нїчї пѣ авем пїлдѣ, ка зп їнстїтѣтпѣзѣлїк школастїк кѣ персонал аша пѣтерос кѣтм есте сїнгѣр колецїѣл дн Ст. Сава сѣ фїе ояѣрмїт пѣтаї де зп їндївїдѣ; претѣтїndenї авем пе лѣнгѣ Дїректорї зпѣл саѣ дої сѣв-

директорі, атакъ ла шкоалеле дупъртеці, кят ши ла челе протестантиче. Афаръ де ачеция Supremus Director се щие къ дши аре инспекція песте тоате дирекціеле актвале — ши ефоріа іаръ дши аре дескімінита са сферъ де лэкраре. Де вом сокоті лэкрэл маї деапроапе десвръккандъне де орі че преждекатъ, лесне пзтем кзшоаце, кэмкъ де есте зндева неапзрат требзінчоасъ съвординация стръпсъ, дасоцитъ де о армоніоасъ кореспзндере зпэл къ алтэл а тэтзрор твдзларіор, ачеаста дп інстїтвція тінерімїі школастїче требзїе съ фїе къ атжта маї перфектъ, къ кят сжлт маї днведерате прїмеждїїле че ар амерїнда орї кзрїї патрїї о інстїтвціе ши о едзкаціе десвдзлатъ. Ъп рецімент де солдаці ревелї есте дпсзтїт маї пзціп лэкръ, декят зече класе де школарї рзъ стъжжнїці шчл. шчл. —

ШКОАЛЪ ДЕ АРТЕ

дп Іашї.

„Повздзїтъ де прїнципїїле тдптзїтоаре, дзпре каре зрнеазъ ратэл дпвзцзтзрїор пзвлїче, ши каре цїнтеск а да тінерїтеї тіжлоачеле де а дпформа дп са о себїте класе де оаменї фолосїторї, Епітропіа аъ сзпзс Преапзлдатзлзї Domn зп проїект атїнгзтор де дптемереа знеї шкоале де арте ши местешзгзрї, ши а са пзпере дп лэкраре с'аъ декретат прїм о хотзрзре домнеаскъ.

Зїдїреа каселор требзїтоаре пентрз ачест ашезъталт фїїнд датъ дп антрепрїнзъ, лэкрареа лор аъ ши дпчензт лзпї

1. Ізліе прїп пзпереа солелелъ а піетреї де темелїе.

Дрент ачеа с'аъ дптрзпїт дїмінеацъ пе локъл ачестзї ашезъталт твдзларїї чїнст. Епітропїї, Лзт: сале прїнциї Нікзлае, ши Георгї Сзцз, комїтетэл Академїк, D. Спат. Конст. Негрзццї презїдент Ефорїеї ромънеції къ D. Бодан репрезентатзъ корпорациїлор капїталей, зп нелотоп а тіліціеї пзтмалтене ши стрзїпї де дїстїнціе прекзт ши зп попор пзмерос.

Пр. Архімандрїт Мардарїе дпсоцит де клїрос аъ фзккз агїасма ши аъ сфїнцїт темелїїле зїдїреї.

D. Ага Г. Асакї референдарэл дпвзцзтзрїлор пзвлїче аъ чїтїт докзментэл зрмзтор, скрїс пе паргамен дп лімба ромънеаскъ ши Латїнз.

„Сзв аспїціїле Преапзлдатзлзї Domn Міхаїл Грїгорїз Сззрза Воевод Domn дзрїї Молдавей, дптемеїторїэл фолосїтоарелор ашезъталтзрї дп патріе, дзпре пронзпереа Епітропіеї дпвзцзтзрїлор пзвлїче: а Пресфїндїтзлзї Мітрополїт Beniamin Костакї, Логоф. Ніколаї Кавтакззїно, Лзтївзрїле сале Прїнциї Нікзлаї ши Георгї Сзцзї а референдарїзлзї Ага Георгї Асакї, с'аъ дпфїїндат дп Іаш чел дптжїз Інстїтзт де арте ши местешзгзрї пентрз дпформареа їндзстріеї націонале, ши къ дпвокація ажзторїзлзї пре-дпалт с'аъ пзс пе локъл шкоалелор піатра темелїеї ачестеї зїдїрї дп 1. Ізліе апзлзї 1840.“

Ла ачеста тоатъ адзпареа аъ рзсзпат де треї орї стрїгзрї де: вїват Мзрїа Са „Domnзл Нострз,“ іар D. презїдентэл Ефорїеї аъ ростїт зрмзтоареле.

„Плзкзта дпсзрчїнаре есте пентрз „міне а дпфздоша ла ачест прїлеж чїнст.

„Епітроніі твѣртѣрісіреа рекзпоціндеі че-
„тѣцънілор капіталіей пентрѣ ачест фоло-
„сітор ашезъмѣнт, че ва дескіде зн поѣ
„канал індустріейі націонале, шіі каре съв
„протекція Пре Дѣлѣцатѣлѣі Nострѣ Domn
„шіі сіргѣінца Епітроніейі пѣ ва ліпсі де а
„ажѣнѣ ла дѣфѣінцареа чеа де обѣде до-
„рітѣ.“

Документѣл фѣндаціейі іскѣліт де Епі-
троніе, с'аѣ пѣс дѣ о кѣтіе де плѣтѣ кѣ о
medaіле а Преа Дѣлѣцатѣлѣі Domn, шіі
с'аѣ ашезат дѣ піатра де темеліе, каре с'аѣ
дѣкіс де клірос шіі престе каре тѣдѣларіі
Епітроніейі шіі тоатѣ адѣнареа аѣ адаоціт
кѣте о піатрѣ кѣ дѣкредере, кѣ ачест
ашезъмѣнт де індустріе есте о поѣв до-
вадѣ а дѣгріжірейі Окѣршѣрейі пентрѣ фе-
річіреа патріейі.

Алѣіна Ромѣнеаскѣ.

ВЪЛКАН КЪТРЕ DIANA!

Ізвѣта меа!

А та дорітѣ скрісоаре зна кѣ съцеділе
трімісе ле ам пріміт, шіі кѣ кѣт тѣ вѣкѣ-
рам а азѣі чева деспре тіне, кѣ атѣта маі
таре сѣнт тѣхніт, дѣцелегѣнд дін скрі-
соарѣ та, кѣткѣ те съпѣрѣ оаменіі, шіі те
фак аша де не-дѣдестѣлатѣ кѣ соартѣ та;
дѣсѣ ізвѣта тѣ, гѣндеце кѣткѣ німінеа
пѣ есте дѣдестѣлат кѣ ачееа че аре, шіі
кѣткѣ фіенѣекѣрѣзіа се паре стареа алѣзіа
маі вѣнѣ декѣт а са, шіі аша маі пѣціп те
вейі съпѣра. Ез знѣл дѣкѣ пѣ сѣнт дѣде-
стѣлат кѣ соартеа меа, шіі властем соартѣ,
кареа маѣ фѣкѣт фазр, шіі меаѣ дат пакова-
ла*) шіі варосѣ дѣ тѣнѣ, кѣчі сѣ везі

*) Дѣ знеле пѣрці се зіче ілеѣ.

ізвѣта меа, кѣт лѣкрѣ нѣав веніт не кап.
Дрѣтѣрїле Олімпѣлѣі каре де атѣтѣ веа-
кѣрї етаѣ, акѣта нѣтаі сѣнт вѣне, шіі пентрѣ
ачееа треѣбе де фер фѣкѣте; токма а-
кѣта лѣкрѣ ла фашінеле лор кѣ о гравѣ
непоменітѣ, дѣсѣ токма ачестеа гравніче
апаратѣрї нѣміі плак! Врѣтѣ де акѣта е-
сте врѣтѣ репѣжѣніі, шіі а іѣделеі, тот фер-
мекѣл еі се кѣпрінде дѣ механістѣл іѣде-
леі. Трѣім, ізвѣт, дѣвѣтрѣніт, скріем, шіі
тречет кѣрѣнд! Саѣ пѣскѣт де кѣрѣнд о
зѣнѣ поѣ, шіі ачееаста фаче астѣзі чеа маі
таре вазѣ дѣ лѣте, нѣтеле еі есте Ве-
лочітас (репѣжѣнѣ) ачееаста есте пе-
пріетена одіхніі, пентрѣ ачееа декѣнд до-
тнѣнѣ ачееаста, пѣ се аѣлѣ пічі о соліді-
тате, пічі о цінѣрѣ, тоате сѣнт моменте-
не, тоате пентрѣ о кліпѣлѣ, шіі че даѣеа
саѣ пѣскѣт, есте шіі лѣнѣдат шіі рѣпїт, ка
се факѣ лок. алтор еѣетеріде! Невѣніі оа-
мені! — Дѣтрѣ ачееаста дарѣ дрѣгѣлашѣ
Dіанѣ сѣнтем зна.

Дѣ траіѣл меѣ де касѣ німік поѣ. Не-
васта меа Венѣс, кѣт о шіі есте тот ачееа,
тот чеа фрѣтоасѣ, шіі некредіпѣчоасѣ, фаче
оаменіі кѣціаціі, шіі дѣ прічіпѣ тѣлтор
пѣказрї, шіі тотѣшіі есте шіі де міне, шіі
де алціі ізвѣтѣ,

Че сѣ атіпѣ де сѣлѣтатѣ меа, ачееа
пѣ е токма вѣнѣ, шіі гѣндеск кѣ воіѣ мер-
це ла Грѣфенберг, шіі дѣкѣ пічі аічеа пѣ
місе вор дѣдрѣпта пічіоареле, тѣ воіѣ
дѣтоарче іарѣшіі огрѣсіт акасѣ.

Фіінд кѣ токма де Грѣфенберг дѣі
скріѣ, врѣѣ чева сѣці повестеск шіі деспре
Бахѣсѣ, пострѣ Ох! кѣт сѣ тѣніе сѣра-
кѣл, шіі ел аре тоатѣ дрѣптатѣ сѣсе тѣ-
ніе. Гѣндѣнѣ ізвѣта тѣ, пічі пѣ ел пѣл
маі чіпѣстеск оаменіі, чіі тот ла Німѣ а-

лѣргъ, ши се фълеск кѣ апъ! Маї азѣтаї тѣ дн тѣмѣриле чѣнстрѣмор поастре де ачестѣ? Пентрѣ ачѣаста фалѣ се сѣдї де вѣзї вѣтѣл Бахѣс кѣ вѣтрѣнѣл Ескѣлап. Ачѣаста лѣзда дѣн тоате пѣтерѣле пѣтѣрѣ апѣї, дѣсѣ Бахѣс пѣлн де мѣнѣ респѣнсе зѣвлѣї тѣмѣдѣрїї: „ваї де тѣне калѣкѣле кѣ мѣїестрїа та, карѣ нѣчї ало, нѣчї хї дро, нѣчї хомѣо, чї хїдропатїа ар трѣвѣї сѣ се пѣмѣскѣ, кѣчї давѣ таї капѣл вѣнѣ medїcїne зѣнѣрсале, сав вѣнѣ сїcтѣте medїcїneщї, де лок дї крѣще алѣл ка ши ла хїдрѣ! — Ачѣаста зїкѣндѣї мѣнїосѣл Бахѣс вѣтрѣнѣлѣї Ескѣлап вѣрде дн окї, пе тодї, карїї ерам де фадѣ не вѣшфѣл рѣсѣ, ва дѣсѣнїї Бахѣс, ши Ескѣлапѣ нѣ маї пѣтѣрѣ дѣнѣ рѣсѣ, ла о аша вѣнѣ компарацїе. Дѣн ачѣстѣ вѣї ведѣї ісвїтѣ лѣпѣ, кѣткѣ нѣчї вѣл дѣн пої, нѣ калкѣ пе флорї, дѣсѣ пої нѣ пе лѣсѣм де лок пїзмеї оменѣщї, кѣчї дѣнтрѣ пої зїс, оаменїї сѣлнт тот нѣмаї оаменї, ши дѣкѣ пої зѣїї ле вом пофтї рѣѣ, атѣнчѣа ар фї де тот рѣѣ де еї, сѣрѣкѣцѣле креатѣрї!

Пентрѣ пофтїтеле сецѣдї воїѣ дѣгрїжї, сѣ дїле фак дѣпѣ плѣчѣре, дѣсѣ акѣта нѣ ам вѣрѣме, кѣ цам спѣс кѣ лѣкрѣ ла дрѣмѣл де фер, ши ам прїмїт ши а лѣї амор. — Апропо! дар цїї тѣ кѣ ши амор вѣрѣ сѣнїї скїнѣе сѣцѣдїле? цїї кѣ маї пѣнѣте пѣтѣѣ фї ши рѣдїнїте, ши авѣѣ арїнї; пентрѣ ачѣїа дѣкѣ ле дѣфїцѣл дн інїма кѣїва, еле нѣмаї пѣтѣѣ енї афарѣ фѣрѣ стрїкаре. — Акѣта вѣрѣ сѣ ле аївѣ азрїте, ши фѣрѣ арїнї, ка се дѣнтрѣ вѣшор дн інїмї, дѣсѣ їарѣнїї вѣшор, ши фѣрѣ стрїкаре сѣ ле поатѣ траѣе афарѣ: ши дѣнї парѣ кѣ аѣ дѣнчѣпѣг тот кѣ де ачѣстѣ а сѣцѣта акѣта, кѣчї вѣн транспорт їам фост трїмїс. —

Нѣтї плаче планѣл аморѣлѣї, хт дѣсѣ аша вѣрѣ Дѣхѣл вѣремеї. Мѣлтѣ сѣпѣтате дела

Ал тѣѣ

прїетѣн
Вѣлкап.
Др. ВАСИЦІ.

ЛІТТЕРАТѢРА СТРАІНА.

D. A. Demidoff
дн Молдавіа.

Ка о неапѣратѣ дѣнпѣнте кѣкѣптарѣ трѣвѣе сѣ арѣтѣм четїторїмор пострї, кѣ D. Demidoff есте маї пѣдїн мѣлѣцѣмїт де Молдавіа де кѣт де Валахїа. Ачѣастѣ пѣмѣлѣцѣмїре, де карѣ, пар парантесе, пе парѣ фоарте рѣѣ, нѣ вїне дѣн прїчїна кѣ пої Ромѣнїї дѣн Молдавіа дѣнѣлѣцѣет ши прѣдѣїм маї пѣдїн де кѣт фראцїї пострїї де дѣнколо де Мїлков че есте вѣн ши фѣрѣмос. Нѣ, пої ка ши еї авѣм ачѣеашї до-рїнѣцѣ де а спорї, ачѣелѣнїї вїртѣцїї, ачѣелѣнїї вїдїѣрїї. Нїчї вѣнїї, нїчї адѣїї нѣ сѣлнтѣм маї вѣнїї сав маї реї.

Прїчїнїле дѣсѣ карѣ аѣ пѣмѣлѣцѣмїт пре D. Demidoff аѣ фост дїнтеї плоаїа карѣ їаѣ дѣнгрѣзїат тот дрѣмѣл, ши ал доїле прїїмїреа че, дѣпѣ сокотїнда Дсале, і с'аѣ фост фѣкѣт кам cavaliѣrement. . . . Боїерїї пострї, оаменїї позїтївї, давѣ с'аѣ маї дат, с'аѣ дѣнгрїжїт преа пѣдїн сѣї гѣтеаскѣ палатѣрї де марѣре, прѣнѣзрїї алесе ши валѣрїї дѣнкѣптарѣте. D. Demidoff аѣ венїт нѣмаї дѣнтрѣн цел дїїнѣдїфїк ши де ачѣеа аѣ прїчїнїт аша пѣдїнѣ сѣнсацїе. Ної цїїм кѣ Окѣрѣмѣїреа поастрѣ аѣ фѣкѣт тоате чѣле дѣпѣ пѣтїнѣцѣ, ка Длѣї сѣ се плакѣ дн капїталїа поастрѣ. Длѣї дѣн-

съ есте кам греѣ ла дрѣт. Антр'о царъ ка а поастръ каре deavie се одихнеце де лѣнцеде сале сѣферинѣ, кѣт поате чинева гѣси палатѣрѣ де маршѣрѣ, месе де кристал, такѣтѣрѣ де азр шѣ лп сѣжршѣт комфор-тѣл енглезек пре каре де авѣа ам лпчепѣт а'л кѣпоаце дѣн пѣте?

Пе деопарте не паре фоарте рѣѣ кѣ D. Demidoff не аѣ лѣсат немѣлѣтѣт; поѣ пѣнем зп прец фоарте маре ла естѣма Дсале, зп вѣрват, кареле есте кѣпоскѣт лп тоатѣ лѣтеа ка зп лпвѣдат шѣ фѣкѣтор де вѣне, шѣ кареле п'аѣ венѣт лп цѣрѣле поастре де кѣт съ се вѣкѣре де фѣрѣчѣтеле поастре лпайнтерѣ, шѣ съ се тѣхнеаскѣ де трѣстеле поастре лпаноѣерѣ. Пе де алтѣ парте лпсѣ пѣ пѣтем а пѣ не опрѣ де а фаче лптревареа, де знде вѣне ачаестѣ претенѣе а стрѣинѣлор ка лпдатѣ ла венѣреа лор съ ле дѣт каселе, меселе, чѣнстрѣле поастре? Де знде вѣне? Дѣн скѣрпавѣл овѣчеѣ че ам лѣат де о вѣкатѣ де време, де а не естѣсѣа лпайнтеа орѣ шѣ кѣрѣ вѣнтѣратѣк стрѣин.

Аѣ фост о време кѣнд ам фѣ префѣрат съ не дѣт вѣкѣдѣка дѣн гѣрѣ де кѣт съ сѣферѣт ка зп стрѣин съ ласѣ цара поастре немѣлѣтѣт. Ачаеста ам фачеа шѣ астѣзѣ, лпсѣ пѣмаѣ пѣптрѣ D. Demidoff. Ачест лпалт кѣлѣтор есте дѣн пѣтѣрѣл ачел тѣк а стрѣинѣлор каре вѣн лп цѣрѣле поастре пѣмаѣ кѣ зп сѣнтѣмент новѣл — Лпсѣ лп времеа ачаеа, оспѣталѣтатеа ера ла Ромѣнѣ о вѣртѣте, астѣзѣ есте зп вѣдѣѣ де кѣпѣтенѣе; атѣнче ера о лпсѣшѣре наѣоналѣ, астѣзѣ есте о дѣспре-цѣвѣре а наѣоналѣтѣдеѣ. Стрѣмонѣи пѣстри лп адевѣр прѣѣтѣа пре стрѣинѣ, лѣ лпѣвѣрѣ-цѣша, зша лор ера тотдезпа дескѣсѣ пѣ-

терпѣкѣлѣи шѣ дрѣтедѣлѣи, фѣрѣ а'л лп-трева чѣне есте, де знде вѣне. Лпсѣ еѣ пѣ лппѣнѣа пре компатрѣоѣи лор, пѣ арѣнка тот че есте пѣтѣлптеан пѣптрѣ ка съ а-лерѣе кѣт фачем поѣ дѣпѣт моде, овѣчеѣтѣрѣ шѣ оаменѣ стрѣинѣ. Ера тѣндрѣ де наѣо-налѣтатеа лор. Астѣзѣ с'аѣ скѣтѣват кѣ то-тѣл стареа лѣкрѣрѣлор. О авнегаѣе де наѣоналѣтате домнеце овѣнеце шѣ лп тоате. Нѣмаѣ челе стрѣине сѣлпт вѣне, фѣрѣвоасе шѣ пѣлѣкѣте. Челе векѣ, челе стрѣмошецѣи, челе пѣтѣлптецѣи сѣлпт тоа-те авѣзѣрѣ, к а т а х р ѣ с т ѣ р ѣ, овѣчеѣтѣрѣ вар-варе. —

Ролѣл стрѣинѣлор аѣ венѣт астѣзѣ. Де вре дар чѣнева сѣ'шѣ факѣ карѣера, де вре съ се лпѣвогѣдаскѣ, сѣ'шѣ лепеде пѣамѣл, сѣ'шѣ зѣте лѣтѣва, сѣ се факѣ Арман, Сѣрѣ, Жѣдан шѣ маѣ алес Франѣез. О атѣнче пѣ-маѣ ла авѣл пѣамѣлѣи сѣѣ, порѣѣле челор марѣ а пѣтѣлптѣлѣи лѣ вор фѣ дескѣсе, ма-са лор лѣ ва аѣцента, пѣнга лор лѣ ва а-жѣта. Фѣенѣекарѣ дѣн воѣерѣи пѣстри лѣ ва фѣ протектор, фѣенѣекарѣ лп ва лѣзда, лп ва спрѣжѣнѣи сѣ ва вѣкѣтра де карѣера са. Стрѣинѣл маѣ алес фѣнд Франѣез тѣрѣе пѣмаѣ се дѣреаскѣ, пѣптрѣ ка тоате съ ѣ се лпплпнеаскѣ. Iар де вѣетѣл Ромѣн, ваѣ де дѣнсѣл; тоаре де фоаме кѣар лп па-трѣа са; пѣптрѣ кѣ воѣерѣи пѣстри, дѣпѣт тѣлте алтеле пѣ маѣ аѣ претенѣа де а фѣ Ромѣнѣ. Зпѣл дѣн чеѣ маѣ марѣ воѣерѣи п'аѣ зѣс одатѣ лптр'о адѣнпарѣ стрѣлѣчѣтѣ? „Кѣнд амѣи цѣи кѣ лп тѣрѣл тѣѣ есте о сѣнгѣрѣ пѣкѣтѣрѣ де сѣлпце ромѣн, 'тѣ амѣи тѣѣа браѣл ка съ скап де дѣнса !!!“ Еѣ вѣне де ла зп асѣмѣне патрѣот, шѣ асѣ-мѣне патрѣоѣи сѣлпт тѣлѣи, че есте де а-ѣцентат? Окротѣва ел вр'о датѣ пре вре

зи Ромѣн кареле сѣит пѣши ва арѣта дн гѣра таре мерителе, ши пѣ ва фѣ депрѣнс а лѣнгѣши патѣмѣ алтора, кѣм фак шарлатанѣ че вин дн тот апѣл ши ка лѣкѣстеле се ласѣ пе цѣрѣле поастре? Ши сѣ пѣ гѣндѣаскѣ чѣнева кѣ ачештѣ стрѣишѣ карѣ се аратѣ атѣт де гата а лѣзда че есте де окѣрит, а сви пѣн ла чер че есте де скоборѣт пѣн ла еад, сѣнт дн чева подоава патрией лор, ши кѣ дакѣ вин ла поѣ, вин дн зестрацѣ кѣ врѣ дн сѣншире вѣлѣ. Нѣ; кѣчѣ каре есте стрѣишѣ, ом де мерѣт ши де чѣн, сте дн патрѣа са, че ши ар лѣса локѣрѣле зѣде аѣ вѣзѣт зѣоа, ка сѣ вѣе сѣши гѣсеаскѣ пѣнеа дн алте цѣрѣ. О таре невоѣе о револѣцие поате сѣ сілеаскѣ пе зи асѣтѣне ом де мерѣт ка сѣ хѣрѣзаскѣ слѣжвеле сале зѣеѣ алте цѣрѣ, де кѣт патрией сале. Де ачест фел де стрѣишѣ, сѣнт ши ла поѣ кѣдѣва, дар ши еѣ недѣнрѣнши фѣнд а лѣнгѣши, а се простѣтѣва, раре орѣ сѣнт порочѣцѣ, ши сѣферѣ ка ши пѣтѣжѣтѣнѣ.

Нѣ вреѣ сѣ зѣк нѣмѣкѣ че трѣсте консекѣенде ѣрѣеазѣ дн тоате дѣнтрѣачеасѣ авѣегацие де орѣ че есте нацѣонал, де орѣ че есте ромѣн. Ачеаста есте треаѣва полѣтѣчѣлор ши пѣ а меа. Воѣ ворѣѣ дар пѣ маѣ де днрѣѣрѣеа перѣзѣтоаре че се траѣе дѣн ачеаста ши асѣпра лѣтератѣрей поастре деавѣа пѣскѣндѣ.

Кѣсепоманѣа пѣ аѣ стрѣкат сѣстѣма нацѣоналѣ, сѣстѣма полѣтѣкѣ, сѣстѣма моралѣ. Авѣт пе амерѣвѣцѣ спре пѣѣре ши сѣстѣма лѣтерарѣ каре слаѣѣ, теѣерѣѣ, деавѣа днчѣпе а се ѣѣи ши пе ла поѣ.

Дн вреѣтеле челе дѣнтеѣ а кѣлтѣрей ромѣнѣцѣ, чеѣ маѣ днсѣмпацѣ дѣн воѣерѣѣ пѣтѣжѣтѣнѣ аѣ ашезат тѣтелѣа лѣтератѣрей поастре. Дн Молдавѣа Ворѣнѣкѣл Грѣгорѣ

Ѣреке, Логоѣѣтѣл Еѣстратѣе, Мѣтрополѣтѣл Досоѣтеѣ, Логоѣѣтѣл Мѣрон Костѣн, Ворѣнѣкѣл Некѣлаѣ Костѣн, Хатманѣл Иоан Некѣлче, дн Валахѣа Логоѣѣтѣл Радѣл Грѣчеанѣ, Ворѣнѣкѣл Радѣл Попескѣ аѣ фост тот вѣрѣвацѣ днсѣмпацѣ, тот сѣетѣнѣчѣ де кѣпѣтѣне дн окѣрѣмѣѣреа статѣлѣѣ. Дн сѣши тѣлѣцѣ Домнѣ пѣ сѣаѣ рѣшѣнат де а се днделетѣнѣчѣ кѣ лѣтератѣра саж де а фѣ дн сѣши еѣ авторѣ. Васѣлие Водѣ, Дѣка Водѣ, Дѣмѣтрѣе Канѣмѣр, Неарѣ Водѣ, Матеѣ Водѣ, Некѣлаѣ Маврокордат днѣ слѣжескѣ де пѣлдѣ. Де атѣнче тоате сѣаѣ преѣѣкѣѣт, ши сѣаѣ зѣтат. Каре есте Еѣгенѣстѣл че ар катаѣкѣсѣ сѣ се днделетѣнѣчеаскѣ кѣ лѣтератѣра нацѣей сале? Каре есте тѣкар ачѣла че ар четѣ о газетѣ саж о скрѣѣере рѣтѣжѣнеаскѣ? Мѣлѣцѣ аѣ вѣѣлѣотечѣ де доѣ, треѣ мѣѣ де томѣрѣ; дар дн трѣжѣселе пѣ се гѣсеѣе тѣкар о карте скрѣсѣ дн лѣтѣва патрией.

Тоѣѣ Еѣгенѣстѣѣ пострѣ цѣѣѣ франѣоѣзеѣе ши зѣнѣ ши пѣтѣѣеѣе; маѣ тоѣѣ кѣпоскѣ лѣтератѣра ачѣстор нацѣѣ, маѣ алес пре авторѣѣ ромѣнѣчѣерѣ. Каре оаре сѣнт ачѣѣ че кѣпоскѣ пѣмаѣ чева лѣтѣва ши лѣтератѣра ромѣжѣнеаскѣ? Поате доѣ, треѣ. Ши ачѣаста пе адѣче кѣ атѣтѣ маѣ тѣлѣт дн мѣраре. Фѣнд дн старе де а преѣѣѣ цѣѣнѣцеле, проѣѣѣкѣѣѣле дѣхѣлѣѣ омѣенеск, кѣм сѣнт аша кѣ апатѣе кѣтре лѣтератѣра нацѣей лор, каре сѣнѣгрѣѣ поате сѣ ле деѣ idee де фактѣеле стрѣѣмошѣлор лор, де онѣчѣѣрѣле цѣрѣѣ, де гѣстѣл, де дѣхѣл нацѣонал? Поате сокотескѣ кѣ лѣтератѣра поастре пѣаре нѣмѣкѣ вредѣнѣк де днсѣмпаѣт? Се дншалѣ; де ши пѣѣѣн, дар тот арѣ дндѣстѣл ка сѣ рѣспѣлѣтеаскѣ пре ачѣл че ши ар жѣртѣѣ о парте а вреѣтеѣ сале дн-

трѣ кълтivarеа еѣ. Шѣ кѣар де п'ар авеа дпкѣ нѣмѣкъ вѣи, тот ар тревѣи с'о ѳкротаскѣ ка съ продѣкъ тѣкар дп вѣитор. Шенѣл се афлѣ дп-тоате нациѣе шѣ дп тот пѣтѣнтѣл; аре тревѣинцѣ пѣтѣмѣ де словозенѣе, ѳкротѣре шѣ прѣлежѣрѣ, ка съ се арѣте. Де даторѣа челор марѣ есте ка съ і се деѣ ачесте. Попорѣл аре невоѣе де доѣ фелѣрѣ де тревѣинце. Тревѣинцелѣ фѣсѣче, шѣ тревѣинцелѣ интеллектѣале. Ын попор ла каре тревѣинцелѣ интеллектѣале се десвѣлеск, се фаче о нациѣе маре; дѣнпотрѣвѣ ачела ла каре ачесте тревѣинце се дпдѣвѣшеск се фаче о нациѣе вѣрѣтѣ, се дпдовѣточене шѣ се дптоарче ла стареа са чеа сълбатѣкъ. Ферѣче де ачела каре дплесене де свѣлѣреа интеллигенциѣ; ваѣ де ачела че ѳтоарѣ дѣхѣл знеѣ нациѣ. Дакѣ Лѣдовѣк XIV. п'ар фѣ ѳкротѣт цѣинцелѣ, дакѣ пѣ шѣ ар фѣ дпкѣвѣжѣраг тропѣл кѣ лѣтераторѣи чеѣ маѣ дпсетнациѣ, нѣчѣ ѳдатѣ ел шѣ веакѣл лѣѣ пѣ с'ар фѣ пѣтѣт маре. Есте фѣрѣтѣс ка кѣпѣтенѣе попоарелор съ ѳкротаскѣ цѣинцелѣ шѣ лѣтератѣра. Тодѣ ероѣ, тодѣ прѣнчѣпѣи чеѣ вестѣцѣ сѣнт даторѣи кѣ о маре парте а славеѣ лор, пѣтѣмаѣ протекѣцѣе че аѣ дат продѣкѣцѣилор дѣхѣлѣ!

Еѣ вѣне кѣнд чеѣ марѣ фак аша, че есте де ацентат де ла стѣрѣле челе маѣ нѣчѣ? Норѳдѣл пострѣ есте ка тѳтѣца; ѣвене а се пѣлѣвѣ дп тоате дѣпѣ кѣпѣтенѣе салѣ. Де ачееа фѣенечкаре кѣтѣ а се десровѣ де лѣтѣва ромѣлескѣ. Дпдатѣ че копѣ лор дпченѣ а гѣнгѣвѣ доѣ трѣѣ кѣвѣпте, пѣтѣмаѣ съ аѣвѣ чева нѣжлоаче, дп пѣл дпдатѣ дп пенсѣон ка съ дпвене францозенце. Пентрѣ ромѣленце п'аѣ тревѣинцѣ, вор дпвѣцаѳ де ла Цѣганѣ. Пѣтѣмаѣ

ачеѣ че п'аѣ дпкѣвѣрѣ де а дпвѣца ѳ алѣтѣ лѣтѣвѣ, пѣтѣмаѣ ачѣѣ ворѣеск астѣзѣ ромѣленце, четеск астѣзѣ кѣрѣцѣ ромѣленцѣ, дакѣ цѣѣ а четѣ, Пѣлѣвѣреа дѣпѣ чеѣ марѣ есте дп тоате; де ачееа карактерѣл нациѳнал пѣ се поате маѣ вѣне дпвѣленце де кѣт дптрѣвѣн прѳверѣ кѣпѣскѣт де тоцѣ. — П. . . етс.

Ын азтор францез пѣтѣмаѣ съ аѣвѣ пѣцѣн мерѣт шѣ тѣлѣтѣ шарлатанерѣе есте четѣт де ла зп пол ла алѣтѣл, традѣс дп тоате лѣтѣвеле. Тоате дрѣтѣрѣле дп сѣнт дескѣсе. Чѣнстѣрѣ, респѣлѣтѣрѣ нациѳнале, постѣрѣ, вогѣцѣи, славѣ, тоате ле аре; се поате атрѳпѣа пѣл де трептеле тропѣлѣѣ. Не лѣпѣгѣ ал лор, кѣт ромѣл пострѣ есте нѣк, де пѣ. дпсетнават. Скрѣет дптрѣ ѳ лѣтѣвѣ пѣкѣпѣскѣтѣ алтор нациѣи чѣвѣлѣсате, пентрѣ вѣ пѣвѣлѣк аша де нѣк дп кѣт пѣ се поате пѣтѣи пѣвѣлѣк, пентрѣкѣнд пенте дптѣѣа сѣтѣ, скрѣет, шѣ дакѣ вроѣм съ пѣвѣлѣкѣтм скрѣерѣле, тревѣе съ фачет прѣ пѣтѣрациѣ адекѣ съ черет зп фел де поманѣ, сѣре а ле тѣпѣрѣ. Шѣ дѣпѣ че ле пѣвѣлѣкѣтм че рѣспѣлѣтѣрѣи авет саѣ пѣтѣет ацентѣа? Нѣмѣкъ пентрѣ кѣ Фана пѣ аре дпкѣ трѣтѣвѣце пентрѣ поѣ, саѣ маѣ вѣне пентрѣ кѣ зрѣкѣле пѣвѣлѣкѣлѣ сѣнт сѣрде пентрѣ продѣкѣцѣе лѣтераре ешѣте дп пѣтѣнтѣл сеѣ. Ферѣчѣт ачела каре шѣ поате скоате тѣкар жѣтѣтате дпн кѣлѣзелеле тѣпарѣлѣѣ. Лѣтератѣра поастрѣ ла че чѣнстѣ, ла че рѣнѣтѣцѣе, ла че вогѣцѣе дѣче? Карѣ лѣтератор ромѣл, шѣ сѣнт тѣлѣцѣ че аѣ мерѣт, с'аѣ дпвогѣцѣт, шѣ аѣ фѣкѣт вре ѳ карѣерѣ пѣтѣмаѣ прѣн продѣкѣцѣе салѣ? Нѣчѣ зѣл. Марѣ дар тревѣе съ фѣе кѣражѣл пострѣ, пентрѣ кѣ дпкѣ тѣнчѣм кѣнд пѣ vedem нѣчѣ зп фел де рѣспѣлѣтѣре пентрѣ

мънчеле поастре. „An inima omълѣи есте totdeauna зп fond de interes; фиецкаре ацеапте вре о мълдъмѣре пентрѣ лъкръл сеѣ. Кънд оаре vom авеа ши пої? Астѣзи дѣн потрѣвѣ, ачел че се деосъвеще prin ideї маї дпалте, ачел че спъне адевѣрѣл ши вра съ арѣте вреднѣча неамѣлѣи, есте prigoniт, адѣс дп деспѣдеждѣре.

Къте тристе пѣлде авем де ачааста; къдї авторї, къдї поедї, тѣнерї, плїнї де мерїт ши де вїтор аѣ мѣрїт саѣ ши аѣ пѣрѣсїт дрѣмѣл прескрїс де кътре патѣрѣ, пѣмаї пентрѣ къ дп патрїа лор, п'аѣ гѣсїт нїчї славѣ, нїчї ачаа aurea mediocritas, че фиецкаре скрїитор, зїче Хорацие, ар тревї с'о айѣ, нїчї тѣкар пѣнеа де тоате зїлеле. Ионїкъ Тѣтѣл моаре дп тїкълошиѣ, департе де патрїа са, дп Царїград ла врѣстѣ де 25 анї, моаре дп деспѣдеждѣре къ скрїерїле сале атѣт де фрѣмоасе се вор перде къ дѣпсѣл. Кърлова дп чеа маї фрадѣтѣ врѣстѣ не пѣрѣсеце ши моаре, лѣсхандзпѣ пѣмаї вр'о кътева скїптеї а ценїлѣи сеѣ, добезї пентрїтоаре де че ар фї пѣтѣт съ факѣ. А. Хрїсовердї, бат де славѣ ка зп адевѣрат поет, вѣзханд къ дп времеа де фацѣ пѣ есте славѣ дптрѣ а фї поет ромѣн, се фа че om де лѣте, кѣртїзан де мѣерї, ши дѣпѣ че vede къ пѣ поате фї славѣ дптрѣ а дпшѣла нїѣе славе фетеї, се дѣче дпнтр'ачест чер плїн де драчї. D. Скавинскї сѣферїнд де фоаме, неавханд къ че'ши мѣлцѣмї невоїле зїлнїче, се отрѣвеще ши моаре ка зп алт Гїлберт. Шапої маї зїкъ дпкъ лѣтеа къ лїтератѣра ромѣнеаскъ п'аѣ авѣт мартїрїї сеї, карїї ши аѣ. плѣтїт

къ зїлеле мїка славѣ че п'аѣ пѣтѣто къдїга дп вїсацѣ, ши аѣ dovъndїто де авїа дѣпѣ моарте.

Ши ачеї карїї маї трѣескъ, че рѣсплѣтїре, че дпкърациаре пот аценпа пентрѣ мънчеле лор къ атѣт маї вреднїче де лѣсдат, къ сѣлт не-дптересате? Nїмїкъ ши нїмїкъ, къчї сѣлт Ромѣнї, къчї вреѣ вїпеле, ши пѣ сѣлт стрѣнї-

Дар съ лѣсѣм ачесте тристе ideї ла каре дѣрерїле де фацѣ пѣ аѣ адѣс. Съ лѣкрѣм, съ мѣнчїм къ слава пѣдежде, къ поате вор фї одатѣ ши пентрѣ пої тїмпѣрї маї ферїчїте, ши съ не дптоарчем їарѣнї ла D, Demidoff.

„Дакъ Валахїа, зїче D. Demidoff, неарѣтасе трїста прївелїѣе а шесѣрїлор сале тоате дпндате, Молдавїа дп вѣїле сале мѣрѣнїте дп депѣртаре де деалѣрї ротѣнде, пѣ не аѣ дпфѣдошат нїчї дрѣмѣрї маї вѣтѣте, нїчї локѣрї маї ѣскате. Де авїа трекѣсѣм грапїца ши плоаїа аѣ дпчепѣт къ о анна тѣрїе, дпкъат ажвїгханд не малѣл Сїретѣлѣи каре кѣрѣе кътева версте дпнкоаче де Фокшенї, ам афлат зп рїѣ фоарте грѣѣ де трекѣт.

(ва зрѣма).

ОРТОГРАФИЕ.

„Зп кадет вреа а фаче дптрѣ о касѣ де оаспедї о скрїсоаре кътре їѣвїта са. Кате-радѣл сѣѣ дп тот арѣта грешелї дппротїва дрѣптеї скрїерї. „Дракѣл сѣ їа не вїрташѣл,“ стрїгѣ їѣкѣрѣл, ел мїа дат зп копдеїѣ анна рѣѣ; чїне сѣ поатѣ скрїе ортографїеѣе къ ачеста?“